

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-1761/1-2
10.05.2022.
Јагодина

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), а у складу са одлуком Наставно-научног већа Факултета, број: 01-5115/1, од 14.11.2019. године, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Принцији живоћносности у савременим предшколским пројектима*, кандидата Милице Стојановић и *Извештај комисије за оцену и одбрану наведеног завршног рада* број 01-1761/1 од 10.05.2022. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеки Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 10.05.2022. године.

Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер
и докторске студије

Милан Лукчић

10. 5. 2022

01 17611

**ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА**

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-1246/1, донетој на седници одржаној 2.4.2021. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, под називом *Принцип животности у савременим предшколским програмима*, кандидата Милице Стојановић, број досијеа II-21/2019 - МС, у саставу:

Председник:

1. Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*;

Чланови:

2. Др Ненад Стевановић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан.
3. Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област Педагогија, члан-ментор.

На основу процене мастер рада, Комисија подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Мастер рад под називом *Принцип животности у савременим предшколским програмима* написан је у обиму од 77 страна.

Текст мастер рада је систематизован у следећа поглавља:

1. Садржај (3. страна)
2. Резиме на српском и енглеском језику (4-5. страна)
3. Уводна разматрања (6-8. страна)
4. Теоријски део рада (9- 29. страна)
5. Методологија истраживања (30-32. страна)
6. Интерпретација и анализа резултата истраживања (33-70. страна)
7. Закључна разматрања (71-75. страна)
8. Литература (76-78. страна)

У уводном делу рада кандидат представља садржај рада и указује на значај остваривања принципа животности у раду са децом у предшколској установи. Полазећи од чињенице да деца предшколског узраста своја знања у највећој мери стичу узгредно, у игри или некој практичној делатности, овај принцип одређује могућности за истуствено учење деце раних узраса.

Теоријски део рада кандидат започиње дефинисањем основних појмова (*предшколски програм/курикулум, начело животности, образовање, утијајући дух, радозналост*). Следе садржаји у којима је представљен предшколски период као период дечјег бурног развоја. Затим кандидат конкретизује принцип животности у образовним активностима деце раних узраса, као значајну претпоставку за развој дечије радозналости. Утврђен је и значај дечје игре за остваривање принципа животности. Овај део рада кандидат завршава садржајима о задацима васпитача у односу на остваривање принципа животности у предшколској установи.

Следећи део рада, **Методологија истраживања**, кандидат започиње одређењем циља и задатака истраживања. Циљем истраживања требало је утврдити *на који начин се у актуелним предшколским програмима у Р Србији, Црној Гори и Хрватској конкретизују могућности за остваривање принципа животности у организованим активностима са децом раних узраса и зашто је он значајан за дечји развој*. Из овако одређеног циља су произашли следећи истраживачки задаци: 1) испитати да ли су *програмски циљеви предшколског васпитања и образовања* утврђени тако да омогућавају организацију активности са децом по принципу животности; 2) утврдити да ли су и на који начин у поменутим предшколским програмима/курикулумима одређени *задаци (улоге) васпитача* којима се доприноси остваривању принципа животности у васпитно-образовном раду са децом; 3) утврдити да ли су у овим предшколским програмима/курикулумима конкретизована *методичка упутства за организацију дечјих активности*, којима се доприноси остваривању принципа животности. Следи јасно детерминисана општа хипотеза, којом се претпоставља да су у актуелним предшколским програмима Р Србије, Црне Горе и Хрватске конкретизоване могућности за остваривање принципа животности у организованим активностима са децом раних узраса. Полазећи од ове опште, одређене су и посебне хипотезе, у односу на утврђене задатке истраживања. Истраживање је обављено применом дескриптивне и компаративне методе и поступком анализе садржаја примарних извора (актуелни предшколски програми/курикулуми у Р Србији, Црној Гори и Хрватској) и секундарних извора истраживања (научни и стручни чланци, методичка упутства за реализацију програма и др.).

У поглављу **Интерпретација и анализа резултата истраживања** кандидат систематизује истраживачке резултате у три основне тематске целине (поднаслове), према утврђеним задацима. Истраживачки резултати су прво представљени појединачно, у односу на садржаје актуелних предшколских програма у Р Србији, Црној Гори и Хрватској. Затим су ови садржаји упоређени и обједињено табеларно представљени. Након компаративне анализе (сличности и разлика у програмским садржајима) и интерпретације истраживачких резултата, уследиле су закључне констатације о потврди истраживачких хипотеза.

Добијене резултате истраживања је могуће представити кроз следеће основне закључке, у односу на утврђене истраживачке задатке и посебне хипотезе:

1. На основу увида у садржаје актуелних предшколских програма/курикулума у Р Србији, Црној Гори и Хрватској, можемо закључити да су у њима *програмски циљеви предшколског васпитања и образовања утврђени тако да омогућавају организацију активности са децом по принципу животности*.
2. Друга истраживачка хипотеза је делимично потврђена, да су у сва три поменута предшколска програма/курикулума одређени *задаци (улоге)*

- васпитача којима се доприноси остваривању принципа животности у васпитно-образовном раду са децом.* Запажено је да су у црногорском програму задаци за васпитача дати кроз основна подручја активности, док у хрватском курикулуму задаци за васпитача који се односе на остваривање принципа животности нису конкретизовани, већ су дати у оквиру одредница вртића који треба да представља место целовитог развоја, васпитања и учења детета.
3. Такође, трећа истраживачка хипотеза је делимично потврђена, да су у савременим предшколским програмима/курикулумима у Р Србији, Црној Гори и Хрватској конкретизована методичка упутства за организацију дечјих активности, којима се доприноси остваривању принципа животности. За разлику од српског програма из 2006. године (за Модел Б) и црногорског програма, који прате методичка упутства за његову реализацију по аспектима дечијег развоја, у српском програму из 2018. године и хрватском курикулуму ова упутства нису конкретизована. Српски програм из 2018. године служи као полазиште, смернице и повод за разумевање и преиспитивање праксе развијања програма, кроз властита промишљања и дијалог са колегама, породицом и децом и подршку добробити деце, кроз односе и делање, а у хрватском курикулуму принцип животности се остварује кроз активну, интегрисану и истраживачку природу учења деце.

На основу представљених резултата истраживања кандидат констатује да је општа истраживачка хипотеза потврђена, да су у актуелним предшколским програмима Р Србије, Црне Горе и Хрватске конкретизоване могућности за остваривање принципа животности у организованим активностима са децом раних узраста.

У делу рада **Закључна разматрања** констатовано је да резултати овог истраживања могу допринети унапређивању педагошке теорије и развијању васпитачке праксе. Кандидат сматра да се допринос педагошкој теорији огледа у могућностима за развијање предшколских програма/курикулума на нове и другачије начине, које савремено друштво намеће. Када је реч о практичном раду васпитача, значај овог рада огледа се у јасно издвојеним циљевима и задацима за васпитача у односу на принцип животности, јер се васпитачима пружа могућност за њихов одабир у организацији и реализацији васпитно-образовног рада. Такође је истакнуто да ово истраживање може бити добра полазна основа за нова истраживања, којима ће се дубље и комплексније сагледати садржаји и активности којима се остварује принцип животности у предшколским установама.

На крају треба истаћи да рад садржи библиографију од 27 референци, сложених абецедним редом и представљених у складу са стандардима академског писања.

Закључак и предлог

Полазећи од чињенице да је искртвено учење деце предшколског узраста претпоставка њиховог квалитетног и оптималног развоја, уз добру организацију простора, средстава и материјала, принцип животности представља значајну одредницу савремених предшколских програма и подразумева се његово остваривање у активностима деце. Ова констатација потврђује да мастер рад *Принцип животности у савременим предшколским програмима* завређује пажњу и представља скроман допринос кандидата теоријској конкретизацији утврђеног истраживачког питања, али и утемељено полазиште за промишљања о могућностима за унапређивање педагошке праксе и квалитетније развијање предшколских програма/курикулума.

Заснованост на научно потврђеним теоријским сазнањима, одабир релевантне литературе, аналитичност у обради и систематичност у представљању добијених података и презентовању резултата истраживања и закључака, потврђују квалитет овог завршног мастер рада и кандидата.

На основу изнетог, Комисија је сагласна да кандидат Милица Стојановић, број досијеа II-21/2019 - МС, може приступити јавној одбрани завршног мастер рада.

Комисија

Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*, председник

Др Ненад Стевановић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан.

Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан, ментор